

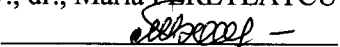
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM UNIVERSITAR
la unitatea de curs
MODELE ȘI TIPURI DE ȘCOLI INCLUZIVE

Ciclul II – studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 011 Științe ale educației
Denumirea programului de master: Managementul educației incluzive

Autor:
conf. univ., dr., Maria PERETEATCU

(Semnătura)

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației

Proces-verbal nr. 1 din 01.09.2016

Șeful Catedrei de științe ale educației [Signature] conf. univ., dr., Tatiana ȘOVA

Discutat și aprobat la Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Proces-verbal nr. 1 din 06.10.2016

Decanul Facultății de Științe ale educației, Psihologie și Arte

[Signature] conf. univ., dr. Lora CIOBANU

Revizuit:

conf. univ., dr., Maria PERETEATCU

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației

Proces-verbal nr. 2 din 02.09.2018

Șeful Catedrei de științe ale educației [Signature] conf. univ., dr., Tatiana ȘOVA

Discutat și aprobat la Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Proces-verbal nr. 1 din 05.09.2018

Decanul Facultății de Științe ale educației, Psihologie și Arte

[Signature] conf. univ., dr. Lora CIOBANU

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Facultatea: Științe ale educației, Psihologie și Arte

Catedra: Științe ale educației

Domeniul general de studiu: 011 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul II: master de profesionalizare

Denumirea specialității/ programului de master: Managementul educației incluzive

Administrarea unității de curs: Modele și tipuri de școli incluzive

Codul unității de curs/ modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	Studiu individual		
S.02.A.110	6	180	20	28	-	132	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul I, semestrul II

Statutul: libera alegere

INFORMAȚIE REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC (CADRELE DIDACTICE)

Numele, prenumele: Pereteatcu Maria

Titlul și gradul științific: conferențiar universitar, doctor

Studii:

- 1966 – 1970, școală pedagogică din orașul Orhei, învățător la clase primare

- 1970 – 1974, USARB, Facultatea de Pedagogie și Psihologie, lector de pedagogie și psihologie (preșcolară), metodist în domeniul educației preșcolare.

- 1984 – 1988, studii doctorale la Institutul Pedagogic de Stat din Moscova.

Competențe: Competențele necesare pentru predarea acestui curs au fost formate în perioada 2000 – 2003 în cadrul proiectului cu Universitatea St. Cloud, Minesota, SUA.

Am efectuat numeroase stagii în diverse universități, inclusiv peste hotare, unde s-a specializat în domeniul pedagogiei, managementului educațional, managementului resurselor umane, teoriei și practicii evaluării, tehnologiile educaționale moderne, educației și informării parentale, educației incluzive. Formator național și internațional din anul 2000 în cadrul cursurilor de formare continuă a cadrelor didactice din învățământul preșcolar și primar și a managerilor școlari.

Informație de contact: blocul nr.6, aula 650, 0231 52 484, 069529765,

E-mail: maria.pereteatcu@gmail.com

Orele de consultații - joi: 14.00 -16.00

Consultațiile se oferă atât în regim „față-în-față”, cât și prin utilizarea poștei electronice.

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Obiectivul principal al studierii unității de curs „Modele și tipuri de școli incluzive” este perfecționarea și actualizarea cunoștințelor/ competențelor personalului din învățământul general în domeniul educației incluzive, și anume familiarizarea studenților cu modele generale de educație incluzivă pe plan mondial.

Cursul nominalizat reprezintă un element structural al blocului de discipline de specialitate care asigură dimensiunea psihopedagogică a formării specialistului.

Unitatea de curs ” Modele și tipuri de școli incluzive” prezintă conceptele de bază în domeniul învățământului segregat, integrat și incluziv, identificarea trăsăturilor principiului normalizării și bunele practici de educație incluzivă pe plan mondial..

COMPETENȚE PREALABILE/PRE-RECHIZITE

Studentii trebuie să posede competențe de studiere critică a documentelor curriculare, analiză și discutare a realizărilor și tendințelor din învățământul contemporan; cunoaștere a standardelor profesionale ale cadrelor didactice; explicare și interpretare a ideilor, proceselor precum și conținuturilor teoretice și practice specifice pedagogiei, psihologie și didacticii generale, proiectare, promovare și evaluare a activităților didactice, utilizare a unei varietăți de metode, procedee și tehnici de predare-învățare-evaluare.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

CP1.2. Explicarea rolului conceptelor, documentelor de politici și actelor legislative internaționale și naționale în implementarea educației incluzive.

CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la organizarea procesului de evaluare a copilului

CP3.3. Rezolvarea problemelor cu referire la acordarea suportului educațional la nivelul școlii;

CP4.2. Explicarea esenței și modalităților de proiectare, elaborare a adaptărilor curriculare și ambientale pentru copiii cu cerințe educaționale speciale

CP5.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind eficiența tehnologiilor didactice incluzive.

CP6.4. Fundamentarea deciziilor cu referire la dezvoltarea parteneriatului educațional.

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale.

CT2. Relaționarea eficientă în cadrul echipei plurispecializate.

CT3. Autocontrolul formării profesionale.

FINALITĂȚILE CURSULUI

La finele studierii cursului studentul va fi capabil:

- să înțeleagă și să explice principalele teorii, concepții, principii și metode din domeniul educației incluzive la nivel mondial
- să aplice în practica instituțională cunoștințele funcționale legate de tipuri de servicii, tipuri de centre și de importanța sensibilizării populației vizavi de persoanele cu CES
- să optimizeze domeniul educației incluzive la nivel local valorificând experiențe mondiale
- să identifice aspectele caracteristice în pregătirea cadrelor didactice și a specialiștilor pentru educație incluzivă în diverse țări
- să evalueze necesitățile și să planifice activități de formare continuă în domeniul educației incluzive valorificând experiențe europene
- să promoveze în mediul școlar valorile asociate educației incluzive.

CONȚINUTURI

Nr.	Tema	Număr de ore	
		prelegeri	seminare
Prelegeri			
1	Repere istorice și actualitate în învățământul special și educația incluzivă în țările europene de vest ca: Germania, Spania, Italia, Suedia. 1.1.Characteristici ale învățământului special/integrat în secolul XX 1.2.Evoluția învățământului special și a educației incluzive în Germania 1.3.Evoluția învățământului incluziv în Italia 1.4.Characteristici ale învățământului incluziv în Spania 1.5.Characteristici ale învățământului incluziv în Suedia	4	6
2	Particularități ale dezvoltării învățământului special și a educației incluzive în Franța, Marea Britanie, Danemarca,	4	4

	<p>Norvegia</p> <p>2. 1. Repere ale evoluției istorice în integrarea socială și educațională în Franța</p> <p>2. 2. Politici educaționale de aplicare a educației integrate în Marea Britanie</p> <p>2. 3. Politici educaționale de aplicare a educației integrate în Danemarca</p> <p>2. 4. Etape istorice importante pentru Dezvoltarea educației incluzive în Norvegia – modelul Norwegian</p>		
3	<p>Specificul educației copiilor cu dizabilități în Belgia, Olanda și Portugalia</p> <p>3.1. Aspecte comune în realizarea educației incluzive în țările europene ca: Belgia, Olanda și Portugalia</p> <p>3.2. Politici educaționale de aplicare a educației integrate în Olanda</p> <p>3.3. Politici educaționale de aplicare a educației integrate în Portugalia</p>	2	4
4	<p>Evoluția învățământului special și tendința spre educația incluzivă în țările Europei de Est ca: Rusia, România și Moldova</p> <p>4. 1. Repere teoretice și practica învățământului special și integrat în Rusia</p> <p>4. 2. Educația incluzivă în România: începuturi și experiențe</p> <p>4.3. Evoluția învățământului integrat/incluziv în Republica Moldova</p>	2	4
5	<p>Învățământul special și integrat în Statele Unite ale Americii și Canada</p> <p>5.1. Politica educațională în domeniul educației copiilor cu dizabilități</p> <p>5.2. Legea federală privind educația pentru toți copiii (anul 1975)</p> <p>5.3. Politica educațională cu privire la CES în Canada</p>	4	4
6	<p>Modele generale de educație integrată pe plan mondial</p> <p>6. 1. Modelul cooperării școlii speciale cu școala incluzivă</p> <p>6.2. Modelul bazat pe organizarea unei clase speciale pentru elevii cu dizabilități în școala incluzivă</p> <p>6.3. Modelul bazat pe folosirea unei camere de instruire și resurse separate, în cadrul școlii incluzive</p> <p>6.4. Modelul itinerant</p> <p>6.5. Modelul comun,</p> <p>6.6. Modelul în cascadă</p> <p>6.7. Modelul lui Kaufman și colaboratorii</p> <p>6.8. Modelul IGE (individualiy guided education</p> <p>6.9. Modelul programării școlare pe baza analizei sarcinilor</p> <p>6.10. Modelul temporal a lui J. Hundert</p>	4	6
.	Total	20 ore	28 ore

STRATEGII DIDACTICE

Metodele didactice utilizate în predarea unității de curs sunt centrate pe student (prelegerea interactivă, conversația euristică, explicația, dezbateră, analiza documentelor

legislative, studiul de caz, problematizarea, modelarea, metode de lucru în grup (pălăriile gânditoare, cubul, mozaic, bulgărele de zăpadă, proiectul de grup etc.), metode de stimulare a metacogniției (pagina de jurnal, eseul, jurnal dublu, eseu de 5 minute, scrierea reflexivă, 3-2-1 etc.), de evaluare (teste, referate, lucrări individuale, eseuri, studii de caz, probe scrise, orale și combinate).

ACTIVITĂȚI DE STUDIU INDIVIDUAL

Tipul activității	Nr. ore
1. Studiul suportului de curs, manualelor, ghidurilor, articolelor din reviste și culegeri.	30
2. Documentarea suplimentară în bibliotecă, pe internet, pe teren etc. în baza bibliografiei recomandate.	30
3. Dezvăluți sensul fenomenelor de: exterminare, segregare, acordarea cetățeniei reduse, recunoașterea drepturilor legale din perspectiva istorică a atitudinii societății față de persoanele cu dizabilități? (Prezentați în scris)	10
4. Caracterizați și prezentați în scris cele cinci faze în evoluția școlarizării copiilor cu CES în Europa Occidentală	10
5. Cum credeți, de ce Programului național de integrare școlară din Spania i s-a atribuit calificativul de „cel mai bine planificat și coordonat din lume”? Argumentați importanța acestui Program la nivelul țării.	20
6. Realizați o analiză comparativă a caracteristicilor și modalităților de realizare a educației integrate în Franța și Anglia.	10
7. Dezvăluți specificul pregătirii inițiale și al formării continue a cadrelor didactice pentru educația incluzivă în Danemarca. Comparați experiența Danemarcei cu a Republicii Moldova	10
8. Efectuați o analiză a sistemelor de învățământ din Europa Centrală și din Europa de Est	12
Total	132

EVALUARE

În procesul de evaluare a studenților se aplică *Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți* aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 9 din 16.03.2011.

În cadrul unității de curs sunt planificate și realizate activități de evaluare inițială, curentă și finală, ținând cont de necesitățile studenților și prin negocierea cu aceștia a formei, a metodelor și a instrumentelor de evaluare.

Evaluare inițială poate fi realizată prin discuție, chestionare, testare, probă de evaluare, interviu etc. Notele obținute la evaluarea inițială nu se înscriu în registrul grupei academice și nu influențează nota finală la unitatea de curs, ci servesc drept punct de reper în proiectarea și realizarea activităților din cadrul unității de curs.

Evaluarea curentă se realizează pe parcursul procesului educațional și se efectuează în cadrul orelor de curs și a orelor de seminar prin diverse modalități: testări, referate, realizarea sarcinilor de lucru individual, lucrări individuale (în cazul absențelor motivate), portofolii, studii de caz etc. Pot fi propuse probe scrise, orale și combinate. Formele concrete de evaluare sunt stabilite de Catedra de științe ale educației la începutul fiecărui an de studii.

Numărul notelor obținute la probele de control pe parcursul semestrului va fi egal cu numărul de credite, prevăzute la unitatea de curs în planul de învățământ, dar nu mai mic de 3 (trei). Una dintre note va fi rezultatul evaluării obligatorii în cadrul orelor de curs. Dacă studentul

nu a obținut minimul stabilit din punctajul evaluărilor curente pentru activitățile din timpul semestrului, repetarea unității de curs și a tuturor activităților aferente este obligatorie. Evaluarea curentă reflectă rezultatele formării profesionale în timpul activităților audioriale și cele ale lucrului individual.

Media curentă include notele cumulate în cadrul probelor de evaluare (curs, seminar) și notele pentru activitatea individuală.

Prezența la curs este obligatorie în proporție de minim 70% și ea condiționează prezentarea studentului la examen. Studenții devin responsabili de studierea conținutului, realizarea sarcinilor și lucrărilor de laborator în cazul absențelor motivate și nemotivate.

Studentul este admis la evaluarea finală în cazul în care a realizat prevederile curriculare

Evaluarea finală se realizează prin examen (oral, scris, combinat). Forma de examinare este negociată cu fiecare grupă academică și aprobată de Catedra de științe ale educației

Nota finală la disciplină însumează rezultatul evaluării curente (activitatea în cadrul cursului, seminarelor, rezultatul lucrului individual) și nota obținută la examen.

Rezultatul evaluării curente, în cadrul studiilor de masterat, constituie 50 % din nota finală, nota de la examen – 50 %. Nu este admis la evaluarea finală studentul care:

- nu a realizat finalitățile curriculare;
- nu a obținut o notă medie de promovare în cadrul evaluării curente (curs, seminar, lucru individual);
- a absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile audioriale;
- nu a realizat sarcinile ce presupun activitatea de învățare individuală (pentru studenții care au absentat motivat).

SUBIECTE PENTRU EVALUAREA FINALĂ
la unitatea de curs "Modele și tipuri de școli incluzive"
pentru specializarea "Managementul educației incluzive"

Titularul unității de curs: conf. univ., dr., Maria Pereteatcu _____

1. Dezvăluți caracteristicile principale ale școlarizării speciale separate
2. Caracterizați principiul normalizării după filozofia americană
3. Dezvăluți argumentele în bază care a estecriticat modelul segregat de educație
4. Dezvăluți specificul modelelor de politici și de practici sociale în domeniul integrării
5. Caracterizați politicile educaționale de aplicarea educației integrate în Germania
6. Analizați principalele direcții de reformă în educația copiilor deficienți din Italia?
7. Dezvăluți esența politicilor educaționale de aplicare a educației integrate în Suedia
8. Caracterizați specificul serviciilor de tip comunitar din Franța
9. Dezvăluți impactul activităților de loisir și sportive asupra persoanelor cu dizabilități
10. Dezvăluți principalele caracteristici ale modalităților de realizare a educației integrate în Franța?
11. Identificați diversitatea formelor de realizare a învățământului integrat în Anglia
12. Caracterizați rolurile profesorului consultant în educația incluzivă specifică Angliei
13. Identificați și caracterizați responsabilitățile principale ale coordonatorului pentru CES în Anglia?
14. Descrieți ce rol și ce drepturi au părinții în evaluarea copiilor cu CES în Anglia?
15. Identificați argumentele reușite educației incluzive din Danemarca
16. Descrieți aspectele semnificative ale organizării educației incluzive în Norvegia
17. Caracterizați aspectele comune în realizarea educației incluzive în Belgia, Olanda și în Portugalia
18. Dezvăluți specificul Proiectului LISA demarat în Belgia
19. Explicați strategiile de politică educațională din domeniul integrării specifice pentru Olanda

20. Care sunt principalele caracteristici ale modalităților de realizare a educației integrate în Olanda?
21. Descrieți aspectele semnificative ale modalităților de realizare a educației incluzive în Portugalia
22. Enumerați și caracterizați tipurile de integrare specifice Rusiei
23. Identificați aspectele legislative din România care au contribuit la implementarea educației incluzive
24. Ce părere aveți despre reforma învățământului special din Moldova?
25. Caracterizați cadrul juridic din Moldova privind copiii cu CES.
26. Dezvăluți conținutul obiectivelor strategice în domeniul educației și asistenței sociale a persoanelor cu dizabilități din SUA
27. Care sunt principalele asemănări și deosebiri în aplicarea principiului normalizării în Țările Scandinave și în SUA.
28. Prezentați avantajele și limitele modelelor de organizare, folosite în integrarea educațională a elevilor cu dizabilități mintale.
29. Descrieți aspectele caracteristice ale dezvoltării educației integrate în Norvegia și în SUA, cu aplicabilitate la reformă în instituțiile de învățământ special din Moldova.
30. Prezentați realizările și perspectivele învățământului integrat din Canada.
31. Efectuați o analiză a modelului cooperării școlii obișnuite cu școala specială
32. Caracterizați tipurile de relații de cooperare dintre școlile speciale și cele obișnuite în Anglia
33. Identificați aspectele pozitive ale modelului bazat pe organizarea unei clase speciale în școala obișnuită
34. Identificați avantajele și dezavantajele modelului bazat pe folosirea unei camere de resurse în cadrul școlii incluzive
35. Caracterizați formele de integrare a copiilor cu cerințe speciale în școala obișnuită.
36. Dezvăluți caracteristicile modelului în cascadă.

BIBLIOGRAFIA

Obligatorie:

1. Bucun N., Bolboceanu A., Bulat G. et al. Educație incluzivă. Curriculum de formare continuă. Institutul de Științe ale Educației, Lumos Moldova. Chișinău: Multi Art, 2014.
2. Cara A. Implementarea educației incluzive în Republica Moldova. Studiu de politici publice, IPP. Chișinău: Lexon-Prim, 2014.
3. Cara A. Strategii la nivelul unității școlare pentru asigurarea calității educației în învățământul din Republica Moldova. Univers Pedagogic, 2006, nr. 1.
4. Pereteatcu, M., Zorilo, L., Modele și tipuri de școli incluzive, Chișinău: Institutul de formare continuă, 2011, 137 p.
5. Vrasmaș, T. Învățământul integrat și/sau incluziv, Editura Aramis, București, 2001
6. Vrasmaș, T. Școala și educația pentru toți, Editura Miniped, București, 2004
7. Грозная Н. «Развитие инклюзивного образования: между-народный опыт». 2004.
8. Solovei R. Aspecte ale managementului școlii incluzive. Management Educațional. Ghid metodologic. Chișinău: CEP USM, 2013.

Suplimentară:

1. Educația incluzivă. Vol. 1-3, Chișinău, 2016
2. Gherguț A. Management general și strategic în educație. Ghid practic. Iași: Polirom, 2007.
3. Gherguț, A., Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași, 2001.
4. Guțu V., Chicu V. Managementul schimbării în cadrul educațional. Chișinău: CEP USM, 2005.
5. Guțu V., Dării L. Managementul schimbării/ inovațiilor în învățământ. Management Educațional. Ghid metodologic. Chișinău: CEP USM, 2013

6. Iosifescu Ș. ș.a. Manual de management educațional pentru directorii de unități școlare. București: Pro Gnosis, 2000.
7. Pereteatcu, M. (coautor). Educație incluzivă. Ch.: Lumos, 2011, 2017. 103 p.
8. Racu, A., Învățământul special din Moldova: Istorie și actualitate, Tipografia Centrală, Chișinău, 1999 Solovei R. Educație incluzivă. Ghid metodologic pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general, Chișinău: KEYSTONE Moldova, 2013
9. Solovei Rodica Educație incluzivă. Ghid metodologic pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general, Chișinău, 2013
10. Vrăsmaș, T., Vrăsmaș, E., Stanciu, M. ș.a. Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale. Aspirații și realități. București, Editura VANEMONDE, 2010
11. Velea S. Școala prietenoasă copilului. Raport de evaluare externă a Inițiativei „Școala prietenoasă copilului” (2007-2011). Republica Moldova. Chișinău, 2012

DOCUMENTE ȘI REGULAMENTE

- ***Codul Educației nr. 152 din 17.07.2014. Monitorul Oficial nr. 319-324, 24.10.2014.
- ***Indexul incluziunii școlare (traducere M. Pantea), Centre for Studies on Inclusive Education (CSIE), 2003, ***<http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index%20Romanian.pdf>.
- *** Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020. Hotărârea Guvernului nr. 523 din 11.07.2011. Monitorul Oficial nr. 114-11 6, 15.07.2011, art. nr. 589.
- ***Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului raional/ municipal asistență psihopedagogică. HG nr. 732 din 16.09.2013. Monitorul Oficial nr. 206-211, art. nr. 823
- ***Standardele de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva scolii prietenoase copilului: www.edu.md
- ***UNESCO Să înțelegem și să răspundem la cerințele elevilor din clasele incluzive, traducere UNICEF, RENINCO, MEC, Editura Romedia, București, 2002
- *** UNICEF 3 ani de incluziune. Raportul proiectului Dezvoltarea unor medii școlare cât mai incluzive bazate pe comunitate, București, 2003
- *** Indexul incluziunii școlare (traducere M. Pantea), Centre for Studies on Inclusive Education (CSIE), 2003, <http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index%20Romanian.pdf>.
- *** Regulamentul-cadru al instituției de învățământ general incluzive (proiect), Chișinău, 2011.www.inclusion.md.